

Riječ urednice

Pred vama se nalazi 40. broj nove serije časopisa *Latina&Graeca*. U staroj je seriji izašlo također 40 brojeva. Osamdeset brojeva u gotovo pedeset godina velika je stvar, pogotovo za humanistički časopis posvećen pretežno antičkim temama ili pak temama vezanim uz antičko naslijeđe na našem prostoru. Svakako, to je razlog za slavlje, veselje i ponos, ali i trenutak u kojem moramo zastati i najprije se prisjetiti svih onih koji su pridonijeli stvaranju ovih osamdeset brojeva i bez kojih izlaženje ovog časopisa ne bi bilo moguće. To su svi bivši članovi uredništva, svi bivši i sadašnji suradnici i autori priloga, svi oni koji su svojom znanstvenom, tehničkom, materijalnom, pa i moralnom podrškom bili dijelom stvaranja *Latine* i kojima ovom prilikom iskazujemo zahvalnost. Preuzimajući prije dvije godine uredništvo *Latine*, moji suurednici i ja obećali smo da ćemo pokušati podignuti ili barem zadržati visoko postavljenu letvicu: nadamo se da smo u tome barem djelomično uspjeli i truditi ćemo se i dalje, zadržavajući pritom *Latinu* u tradicionalnim okvirima, ali osvježavajući i osuvremenjavajući je.

Sljedećih će deset brojeva naslovnice krasiti fotografije antičke kulturne baštine vezane uz područje Hrvatske. Na toj suradnji zahvaljujemo Arheološkom muzeju u Zagrebu i Ivanu Radmanu-Livaji, voditelju Antičkog odjela. Za prvu je naslovnicu odabran reljefni prikaz sa zavjetnim natpisom posvećen Nemezi. Radi se o mramornoj ploči s natpisima s obje strane, pronađenoj u Petrovini Turpoljskoj, koja najvjerojatnije potječe iz rimskog grada Andautonije, današnjeg Ščitarjeva. Čini nam se važnim, a u ovim nesigurnim i nestalnim vremenima čak važnijim nego prije, ukazivati na duboku povezanost i ukorijenjenost hrvatske kulturne baštine u antici.

Utjecaj klasičnog obrazovanja na druge struke, a ono je danas (ponovno) poprilično zanemareno, vidljiv je i iz priloga u rubrici TEME u ovom broju. Kolege pravnici Marelja, Moretić i Pilipović pišu o izvorima financiranja grčkih politika za vrijeme i nakon Peloponeskog rata, a Paula Raguž iz Znanstvene knjižnice Dubrovnik opisuje rukopisnu zbirku jednog od dubrovačkih latinista. U rubrici PRIJEVODI donosimo dva prijevoda: Hrvoje Gračanin preveo je *Teoderikovu kroniku*, svojevrsni nastavak *Povijesti cara Konstantina* koja je objavljena u jednom od prijašnjih brojeva *Latine*. Svakako pročitajte prijevod 23. pjevanja *Odiseje* iz pera Nevena Jovanovića: osim što je heksametar zamijenjen šesnaestercem, radi se o prijevodu suvremenim hrvatskim jezikom što ovaj prijevod čini mnogo dostupnijim mladim generacijama koje tek trebaju upoznati Homera. Rubrike

LOOMEN EDUCATIONIS i I TO JE ANTIKA donose kao i uvijek zanimljive tekstove naših stalnih suradnika. Da se stvari (bez obzira na već notornu pandemiju) i dalje događaju (i to ne samo virtualno!), saznajemo iz rubrike DOGODILO SE, a tu su i PRIKAZI nekih novih ali i nekih starih knjiga (u obnovljenom izdanju).

Proslavimo dakle ovaj 80. broj *Latina&Graeca*, ali uz svijest o tome da od velikog slavlja, a jednako tako i od velike kuknjave nema velike koristi. Mi smo ti koji se moramo pokrenuti i vratiti dignitet našoj struci onako kako ona to zaslužuje. Većina nas to i radi, svatko za sebe, koliko može: možda je vrijeme da ujedinito te naše zasebne pokušaje i djelujemo zajednički, *viribus unitis*, i da na svim obrazovnim i znanstvenim razinama uspostavimo kontinuiranu suradnju i osmislimo zajednički način kako privući mlade naraštaje našoj struci, zahtjevnoj i ne pretjerano lukrativnoj, ali ujedno i struci koja je fascinantna i koja omogućuje široko znanje i razumijevanje cijele europske civilizacije, a pogotovo naše hrvatske kulture i baštine.

Tamara Tvrtković